

Fra: Kjellrun Marie Sonefeldt (kjellrun.marie.sonefeldt@gmail.com)

Sendt: 28.05.2018 08:20:03

Til: Postmottak.Malvik.kommune

Kopi:

Emne: Det er fullt i Norge.

Vedlegg: Milliardvekst i importen av matvarer i fjor..jpeg;Soya betyr sult i Brasil..jpeg;SELVFORSYNINGSGRADEN I NORGE ER CA.docx

TIL Rådmannen og kommunestyret i Malvik Kommune.

Vedrørende grønn vekst og travbane.

Det er ikke tilrådelig å bygge ned jordbruksarealet i Norge.

Selvforsyningsgraden er under 50%,(1)

41% hvis en regner med import av korn og soya fra Brasil som ingrediens i kraftfor .(2)

Overproduksjon av basismatvarer i dag skyldes dette kraftforet. Vi lever under en boble av falsk trygghet.

Norge er avhengig av fred,så transportveiene er åpne,så mat-og soyaimporten kan opprettholdes.

Media har meldt at Russland,grunnet sanksjoner,ruster opp jordbruket til å bli selvforsynt.

Jordbrukspolitikken bør satse på å ruste opp nedlagt jord i utkantstrøk.(3)

Mvh. Kjellrun Sonefeldt.

Milliardvekst i importen av matvarer i fjor

Nasjonen 02.03.2018

Torsdag la Landbruksdirektoratet fram tal for handelen med landbruksvarer. Importen held fram med å auke kraftig. I fjor auka importen med 1,6 milliardar kroner eller 2,6 prosent til totalt 63,7 milliardar kroner. Dermed er importen meir enn dubla i verdi på ti år frå 30,5 milliardar kroner i 2007.

Importen auka også i mengde. Veksten var i fjor på 136 millionar kilo eller 2,8 prosent til totalt nærare 5000 millionar kilo. Det viser rapporten «Omverdenen til norsk landbruk og matindustri» frå Landbruksdirektoratet.

Meir ost, mindre kjøtt

For det som blir definert som «basisvarer», som i hovudsak er ubearbeidde varer eller mindre bearbeidde varer som ikkje fell under protokoll 3 i EØS-avtalen, auka importen også med 2,6 prosent i fjor til totalt 43,9 milliardar kroner. Veksten i volum var på 4 prosent til litt over 4 millionar tonn.

Blant matvarene med størst importvekst var ost. Veksten i importen var i fjor på 939 tonn eller 8,2 prosent til 12.344 tonn.



Jamn auke

«Det har vore ein jamn auke i importen av ost dei siste åra.»

Trine Thanh Ha, seniorrådgjevar i Landbruksdirektoratet

Verdien av osteimporten i fjor var på 816 millionar kroner.

Samla vart det i fjor importert rett over 21.000 tonn meierivarer til ein verdi på litt over ein milliard kroner. Blant meierivarene med nedgang i importen var yoghurt og syrna mjølk, som det blei importert 465 tonn mindre av i fjor enn året før.

– Det har vore ein jamn auke i importen av ost dei siste åra. Årsakene til importveksten har ikkje vi gått nærare inn på, seier seniorrådgjevar Trine Thanh Ha i Landbruksdirektoratet.

Seniorrådgjevar Runa Himle la fram tal som viser at norsk ost tapar marknadsdelar. Nedgangen i bruken av norskprodusert mjølk var ifølgje Himle på 39,2 millionar liter i fjor, ein nedgang på 2,5 prosent.

Nedgangen var på 4,9 prosent for bruk av mjølk til modna ostar og 3,3 prosent til smakssett mjølk. Merkevarereksporten av geitost gjekk ned 7,9 prosent.

Kjøtt var blant basisvarene med nedgang i importen. Nedgangen var på 19,7 prosent i volum og 14,2 prosent i verdi i fjor. Nedgangen i importen av kjøtt har samanheng med at produksjonen av kjøtt her i landet har auka dei siste åra. Produksjonen av kjøtt frå sauer og lam auka med 5,6 prosent i fjor og produksjonen av storfekjøtt auka med 4,3 prosent, ifølgje tala frå Landbruksdirektoratet.

Mest frå naboland

Ein stor del av importen av landbruksvarer kjem frå EU og blant landa Norge importerer mest frå er ni av ti land EU-land. Sverige og Danmark toppar lista. Norge importerte landbruksvarer for vel 5,8 milliardar kroner frå begge i fjor. Vidare på lista kjem Nederland med 4,8 milliardar kroner

Fakta

Handel med landbruksvarer

- Importen av landbruksvarer var i fjor på 63,7 mrd. kr, opp 1,6 mrd kr eller 2,6%.
- Importen er dubla i verdi sidan 2007 og nær firedobla sidan tusenårsskiftet.
- Målt i mengde auka importen med 136 mill. kg eller 2,8% til nær 5000 mill. kg.
- Ekporten av landbruksvarer var på rett under 9,9 mrd. kr i fjor, ned ca 100 mill. kr eller -1% frå året før.

og Tyskland med 4 milliardar kroner.

Det einaste landet som ikkje kjem frå EU som snik seg inn på ti på topp-lista er Brasil på ein 5.-plass. Importen i 2017 frå Brasil var på rett under 4 milliardar kroner.

Landbruksdirektoratet skriv at ein stor del av importen av landbruksvarer er råvarer til fiskefôr og kraftfôr.

Sjølvforsyningsgraden i Norge målt på energibasis var på 49,2 prosent i 2017, ifølgje Landbruksdirektoratet, som viser til førebelse tal frå Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO). Det er ein oppgang på 0,6 prosentpoeng frå året før. Sjølvforsyningsgraden er ikkje korrigert for importen av fôrvarer, men fisk er inkludert. Tek ein ut fisk var sjølvforsyningsgraden 0,6 prosentpoeng lågare på energibasis ifølgje rapporten. Korrigert for importen av fôrvarer viser anslaga ein sjølvforsyningsgrad på 41 prosent i 2016, ned frå 42 prosent året før, ifølgje rapporten.

Bjarne Bekkeheien Aase

bjarne.aase@nasjonen.no

Soya betyr sult i Brasil

offenbar 10 febr
2018

Soya eller ikke soya? Vi fortrenger hva import av kraftfôr gjør med landbruket i Brasil. Med «vi» mener jeg samfunnet. Det er for enkelt å overlate spørsmålet til bøndene og deres talspersoner. Vi har alle et ansvar for hva slags landbruk vi støtter og vil betale for. Import av billig soya gir billig kjøtt. Men noen betaler prisen. Professor Antonio Andrioli, brasiliansk landbruksekspert, ber europeerne slutte å kjøpe soya, fordi det vil bety mindre sult i Brasil.

Jeg møtte Andrioli under Grüne Woche i Berlin. Han hadde vært på en møte- og foredragsturné i Tyskland, for å snakke om menneskerettssituasjonen i Brasil etter regimeskiftet, som han kaller et statskupp. Siden kuppet har det vært en bølge av privatisering og ombygging av landbruket. Den nye regjeringen har lagt ned departementet for både menneskerettigheter og departementet for agrar-utvikling, som spesielt skulle bidra til bedre forhold for småbønder og jordløse. Nå blir de fordrevet og tvangsflyttet for å skaffe plass for mer soyadyrking.

Så seint som i desember ble to landsbyer jevnet med jorda av bulldosere. Den ene var en teltlandsby, i den andre ble bolig-
hus, en skole og en kirke rasert. I begge landsbyene dyrket innbyggerne mat, et femtitalles vekster. Avlingene ble sprøytet med glyfosat og plantene visnet. Maten ble ødelagt. Slikt kan være vanskelig å fatte for oss som sitter på toppen av næringspyramiden i Nord-Europa, men så konkret er det når Andrioli hevder at dyrking av soya fører til mer sult. Brasiliane-

Soyaimport

«Vi kan ikke lenger basere oss på arealer som trengs til mat i andre land.»



Helgemat

Kari Gåsvatn har i mange år vært fast kommentator i Nationen. Nå er hun pensjonist, men skriver fremdeles i avisa.

kari.gaasvatn@nationen.no

**Kari
Gåsvatn**

re spiser ikke soya, men maniok, bønner, ris og mange frukter. Småbønder dyrker 70 prosent av maten som spises i landet. Når småbønder fordrives, og avlingene raseres, da blir det sult.

Også naturen blir ødelagt av de enorme åkrene med soya som monokultur. Ingen dyrker så mye soya som Brasil og ingen dyrker så billig soya. Selv Kina, soyaens hjemland, kjøper soya der. Monokulturer krever mye sprøyting, som regel fra fly. Dyrking av soya ødelegger jorda, vannet og arts mangfoldet, sier Andrioli. I kontrast til norske aktører som hevder at Brasil har naturgitte forhold for å dyrke soya. Men er det «naturgitt» når regnskogen og savannen blir ødelagt? Norge er en bitte liten importør sammenlignet med store europeiske kjøttland, men vi er vevd inn i den samme modellen. Andrioli roser Norge for føre var-holdningen som gjør at vi ikke kjøper GMO-soya. Bruken av sprøytemidler økte sterkt da Brasil åpnet for genteknikk. Men han minner om at også soya uten GMO blir sprøytet.

Andrioli er viserektor ved Universidade Federal da Fronteira SUL (UFFS), et universitet han var med på å grunnlegge for at barna til småbønder og jordløse skulle få mulighet til å studere. Bøndene var selv med på å avgjøre hvilke studieretninger UFFS skulle ha. Landbruk er en av dem og her undervises det i en desentralisert modell hvor lokale bønder trekkes inn i forskningen. Det undervises i agroøkologiske metoder, og utvikles kunnskap og nye løsninger for et landbruk som ikke øde-

legger naturen. Andrioli har nettopp knyttet kontakt for samarbeid med tre tyske universiteter.

Universitetet ønsker å knytte kontakter over hele verden. Kanskje noe også for Norge? Vi kunne importere en bedre landbruksmodell fra Brasil i stedet for billig soya. Et av budskapene til professoren fra Brasil er at europeerne må sørge for mat til egne husdyr. Det er dyrere og ville bety dyrere kjøtt. Men Brasil kunne dyrke den maten de trenger selv. I stedet for å diskutere for og mot kjøtt, kunne vi ta utgangspunkt i hvor mange dyr vi har fôr til i Norge. Det ville bety mindre kjøtt, men bedre kjøtt. Mer beitedyr ville bety mer biologisk mangfold, sannsynligvis også mer lagring av karbon.

Synet på hva som er produktivt landbruk kan endre seg. Bønder i Brasil og Europa, Norge inkludert, må forene seg og se at de har felles interesser, mot store landbrukskonserner som Monsanto og Bayer, sier Andrioli. Han mener et småstrukturert landbruk i Europa kan bidra til en annerledes form for konsum som ikke er basert på soyaimport. Er ikke et slikt budskap som musikk i ørene på bønder i et land som Norge?

Jeg leser at nordnorske geitebønder vil begynne med kjekjøtt. Vi må få høre mer fra bønder om alternativene til soyakjøtt. Som samfunn trenger vi mer debatt og dialog om hva slags landbruk vi skal ha. Klodens økosystemer er sårbare, ressursene begrenset og vi kan ikke lenger basere oss på arealer som trengs til mat i andre land.

BARE HALVPARTEN AV MATEN VI SPISTE I FJOR BLE PRODUSERT I NORGE.

Selvforsyningsgraden i Norge er 49,2% , 2017.Landbruksdepartementet.Korrigert for import av soya og korn fra Brasil som ingrediens i kraftfor,er den 41% ,2016;ned fra 42 % året før.Nationen 02.03.2018. Norge er selvforsynt med fisk,så 95% av laksen og fra kyst-og havfisket går til eksport.Oppdrettsnæringen bruker kraftforet med importerte råvarer.

Det står altså dårlig til med matberedskapen med tanke på evt. krig.Forsvaret frykter matsvikt.Klassekampen 8.januar,2016.I evt. krig blir det kaos i transportsystemet.Både fisket og landbruket er avhengig av drivstoff.Jordbruket vil ikke bære stort uten kunstgjødsel og sprøytemidler.

Det mest sikre for matberedskapen er å sette all matjord i hevd med økologisk jordbruk.Det var ikke nødvendig med sprøytemidler på det gamle vekseljordbruket. Kystbefolkningen gjødslet også med tang.

Det finnes mye god matjord som ligger brakk og gjengrodd i Norge. Jordbrukspolitikken har gått ut på å utvikle storgårder ved økonomisk underpriortering av små/mindre og mellomstore gårder,så bønder måtte reise bort for å finne levemåten.Jfr.nedleggelse av skoler,nærbutikker og andre ringvirkninger.De fleste forpaktet bort jordveien;ville ikke selge i håp om å få komme tilbake til slektsstedet.Regjeringen ved landbruksminister Jon Georg Dale,la politikken på skinnene som var lagt av tidligere regjeringer,men har forsterket nedleggelsestakten ,med Innovasjon Norge ved rattet.

NRK har besøkt områder med matjord som ligger brakk og gror igjen.

I 2016 besøkte et team fjellbygda Lierne i Nord-Trøndelag,hvor det har vært stor fraflytning.

Familien på gården Liming har holdt stand og trives.Det er nå 1 km.til nærmeste nabo.Oliver,12 år,må kjøres 4,5 mil til skolen. Et postbud ble nylig oppsagt,så nå regnes det med postgang bare 4 ganger i uka.

I 2016 besøkte et NRKteam Rødøy i Sørfjorden i Nordland.Kent Arne Jacobsen er den eneste i sitt kull som er bosatt der.I hans barndom var det 90 fastboende ,nå er det 23.Anne Grethe Theimann har drevet nærbutikk i flere tiår. Den ligger i tilslutning til ferjeleiet.Stadig mindre kundegrunnlag,gjør at hun undres på om noen vil ta over når hun pensjoneres.Nå fryktes det kutt i ferjeanløp til Sørfjorden. Fylkeskommunen har varslet kutt og endringer.

NRKserien –Der ingen skulle tru at nokon kunne bu besøkte Flatøya i Bjarkøy Kommune i Nordland. Eneste beboer ,Oddbjørn Selnes,vokste opp der,og flyttet tilbake i godt voksen alder. Han sier,at han har ikke sauer nok til å hindre gjengroing. Tradisjonelt får øya storinnrykk av gamle naboer og etterkommere når det er tid for å plukke måsegg.Husa står der i en klynge,som det ble bygget ved beste havn.Gamle hus på gammelt tømmer holder seg godt.

Samfunnet kan spare mye på å la arbeidsledige med røtter til jordbruket,få komme tilbake som jordbrukere og bli skattebetalere i stedet for trygdemottagere. Mang en ungdom som ikke er skoleflink ,men arbeidsflink ,kunne finne roen i å dyrke opp gjengrodd matjord.

Kjellrun Sonefeldt.